

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2020 - 2024

ØSEN KOMMUNE

Vedtatt av Osen kommunestyre xx.xx.2020

INNHold

1	BAKGRUNN OG OVERORDNETE VURDERINGER.....	3
1.1	Formål med planstrategi.....	3
1.2	Gjeldende kommuneplan og øvrige planer – status	4
2	KOMMUNEN SOM ORGANISASJON.....	5
3	FØRINGER FOR PLANELGGINGEN	7
3.1	Internasjonale føringer	7
3.2	Nasjonale føringer.....	7
3.3	Utviklingstrekk og utfordringer	8
3.4	Anbefalinger, ut fra utviklingstrekk og utfordringer.....	10

Vedlegg:

Utfordringsbilde 2019

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2026

1 BAKGRUNN OG OVERORDNETE VURDERINGER

1.1 Formål med planstrategi

Plan- og bygningslovens (PBL) § 10-1:

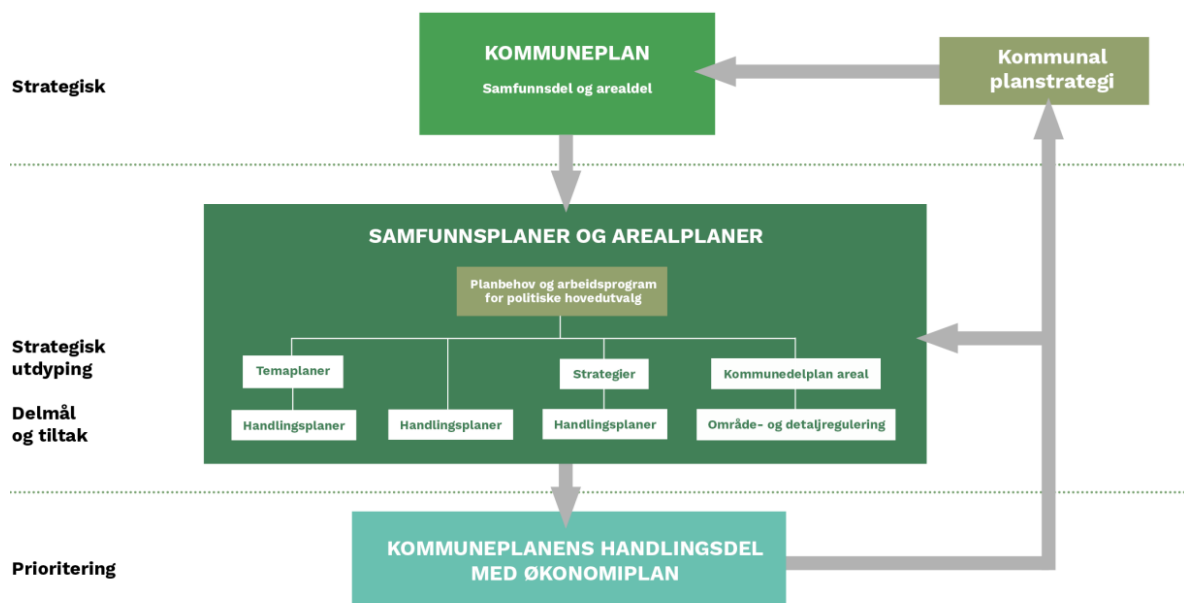
Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

En kommunal planstrategi er ikke en plan i seg selv, men et verktøy for å avklare kommunens planbehov i valgperioden.

Som en del av arbeidet med planstrategi skal det innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner, samt offentlig kunngjøres i minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Figuren nedenfor illustrerer plan- og styringssystemet i norske kommuner.

Figur 1 Plansystemet

1.2 Gjeldende kommuneplan og øvrige planer – status

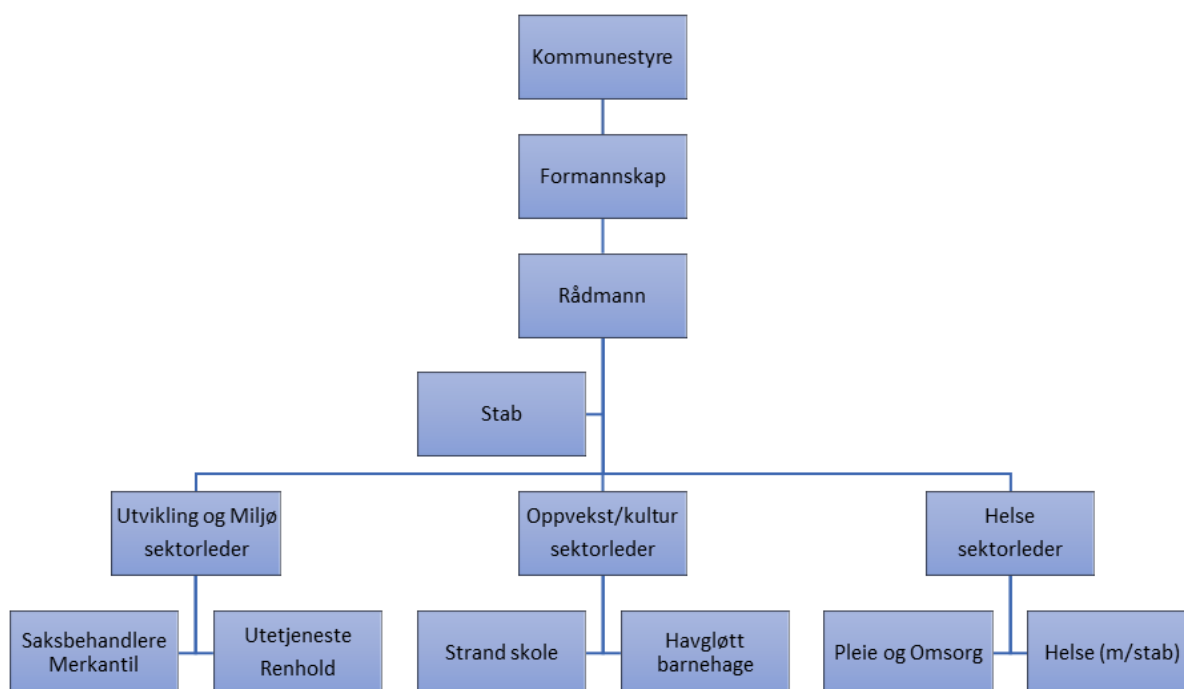
Tabell 1 Oversikt over kommunens planer

PLAN	Vedtatt	Gyldig	Rulleres	Revideres
Kommunal planstrategi	2012	2012 - 2015		2020
Kommuneplanens samfunnsdel	2015	2015 - 2026		2021
Kommuneplanens arealdel	2019	2019 - 2030		2022
Kystsoneplan for Namdalen	Under arb	2021 -		
Delegasjonsreglement	2019	2019-2023		2021
Personalreglement	2016	Til nytt vedtak		2021
Budsjett og økonomiplan	2019	2019 - 2023	Årlig	2020
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS)	2012	2012 - 2016		2020
Plan for samfunnssikkerhet og beredskap	2018	2018 – 2021		2022
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2018	2018 – 2021		2022
Plan for kommunal kriseledelse		2020	Årlig	2020
Trafikksikkerhetsplan	2019	2020 - 2023	Årlig	2023
Næringsplan/omstillingsprosjekt	2020	2020 – 2026	Årlig	
Kommunedelplan idrett, fys. aktivitet og folkehelse	2019	2016 - 2019	Årlig	2020
Helse- og Omsorgsplan	2014	2014 - 2025		2021
Strategi for habilitering og rehabilitering	2018	2018 - 2021		2021
Handlingsplan folkehelse	2019	2020	Årlig	2020
Alkoholpolitisk handlingsplan	2020	2020 - 2024		2024
Klima- og Energiplan	2019	2020 - 2024		2023
Hovedplan vann				2021
Hovedplan for avløp og vannmiljø				2021
VA-normen				2020
HMS - plan	2014	2015 - 2019	Årlig	2021
Plan for informasjonssikkerhet	2013	Til lovendring		2022
Kompetanseplan for Osen kommune	2019	2019 - 2023		2023
SLT- plan				2021
Reguleringsplaner ved behov				2021
Utviklingsplan skole	2018	2018 - 2025		2021
Utviklingsplan barnehage		2020 - 2025		2021

Ovenstående tabell er bestemmende for når de ulike planer skal rulleres/revideres.

2 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON

Osen kommune er den største arbeidsgiveren i kommunen, med 92 årsverk (per 2019) og 131 ansatte. Kommunen er organisert i tre sektorer: Utvikling og Miljø, Oppvekst og Kultur, og Helse og Omsorg. Kommunen har tre resultatenheter: Pleie og omsorg, Strand barne- og ungdomsskole og Havgløtt barnehage.

Figur 2 Organisasjonskart for Osen kommune pr. 01.09.2020.

Tabell 2 Interkommunalt samarbeid 2020

Samarbeid	Type	Vertskommune/leverandør
Fosenvegene Ei Tim'Te 'By'N	AS	- (Åfjord)
TrønderEnergi	AS	- (Trondheim)
Midtre Namdal Avfallsselskap (MNA)	IKS	- (Overhalla)
Brannvesenet Midt	IKS	- (Steinkjer)
Interkommunalt arkiv Trøndelag	IKS	- (Trondheim)
Museet Midt	IKS	- (Rørvik)
Namdal Rehabilitering	IKS	- (Høylandet)
Revisjon Midt-Norge	SA	- (Steinkjer)
Fosen IKT	VK	Rissa kommune
Fosen Barneverntjeneste	VK	Rissa kommune
Fosen Inkasso	VK	Rissa kommune
Fosen Låneadministrasjon	VK	Rissa kommune
Fosen Regnskap	VK	Bjugn kommune
Fosen Lønn	VK	Åfjord kommune
NAV Nord-Fosen	VK	Osen kommune
Kemnerkontoret for Fosen	VK	Leksvik kommune
Kommuneoverlege og miljørettet helsevern	VK	Namsos kommune
Smittevern og helsemessig beredskap	VK	Namsos kommune
Legevaktordningen i Namdalen (LINA)	VK	Namsos kommune
Legevakttjenesten i MNS	VK	Namsos kommune
Senter mot incest og seksuelle overgrep	VK	Trondheim
Interkommunalt politisk råd Fosen	S	Åfjord kommune
Interkommunalt politisk råd Namdal	S	Namsos kommune
Regionkonsulent oppvekst	S	Åfjord kommune
Fosen Kart/GIS	S	Åfjord kommune
Sak/arkiv-programmet (ePhorte)	S	Åfjord kommune
Helse- og omsorgsprogrammet (Profil)	S	Åfjord kommune
Biblioteksamarbeid	S	Åfjord kommune
Kvalitetsvurderingssystem i grunnskolene	S	Åfjord kommune
Fosenportalen	S	Åfjord kommune
Innkjøp forsikringer	S	Åfjord kommune
PPT Nord-Fosen	S	Åfjord kommune
Nordre Fosen Vannområde	S	Rissa kommune
Næringsalliansen på Fosen	S	Åfjord kommune
Jordmor	A	Helse Nord-Trøndelag
Krisesenter	A	Verdal kommune
Helseplattformen	A	Interkomm. politisk råd Namdal
Overgeregsmottak	A	Trondheim kommune
Legetjeneste (vikar)	A	Namsos/Flatanger kommuner
Ø-hjelpesenger	A	Namsos/Flatanger kommuner
Norge Digitalt	A	Statens kartverk
Skjenkekontroll	A	AVARN security AS (Verdal)
Tilrettelagte arbeidsplasser for yrkesvalghemmede	A	Fosen Vekst AS (Åfjord/Osen)
IUA Sør-Trøndelag	A	Trondheim kommune
Felles veterinærvakt Nord Fosen	A	Osen kommune

Forklaringssnøkkel til samarbeidstyper

AS	Aksjeselskap - eierne hefter for sin andel av aksjekapitalen
IKS	Interkommunalt selskap - deltakerne har delt ansvar
VK	Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 28 (vertskommune)
S	Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27 (styre)
A	Avtale om tjenesteleveranse

3 FØRINGER FOR PLANLGGINGEN

3.1 Internasjonale føringer

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling. Regjeringen fremhever at FNs 17 bærekraftsmål ligger som grunnlag for regional og kommunal planlegging og trekker frem fire store utfordringer:

1. Å skape et bærekraftig samfunn
2. Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursbruk
3. Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
4. Å skape et trygt samfunn for alle

Figur 3 FNs bærekraftsmål

3.2 Nasjonale føringer

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er vedtatt ved kongelig resolusjon 14. mai 2019. Regjeringen legger vekt på at det er særlig 4 store utfordringer vi står overfor: Å skape et bærekraftig velferdssamfunn, å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet offensiv klimapolitikk og forsvarlig ressursforvaltning, skape et sosialt bærekraftig samfunn, og til sist å skape et trygt samfunn for alle. Vedtatt resolusjon kan leses i sin helhet her: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20192023/id2645090/>

3.3 Utviklingstrekk og utfordringer

Det vises til vedlagte utfordringsdokument med utvalgte nøkkeltall for kommunen.

Folketall per 01.01.2020

Osens befolkning kjennetegnes i korte trekk av få unge voksne (20-44 år) og mange 60 år og eldre. I 2019 hadde kommunen en økning i folketallet på 1 person, satt sammen av fødselsunderskudd på 4 personer og netto innflytting på 5 personer. Ser man Folketallsutviklingen fra år 2000 til år 2019 er det en nedgang på 247 innbyggere i kommunen.

Forventet levealder blant menn er stigende og over gjennomsnitt i fylket og landet. For kvinner er imidlertid levealderen synkende og under gjennomsnitt i fylket og landet. Dette er urovekkende. Denne trenden gjaldt også i forrige planperiode.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen sett under ett viser en stor nedgang frem mot år 2040. Aldersgruppen 0 -17 år og 50 - 66 år er ganske stabil i denne perioden. Det samme er gruppen 67-79 år. Det er imidlertid en økning i gruppen 80 år og eldre og en nedgang i gruppen 18 – 49 år. Dette medfører en reduksjon i aldersbæreevne (forholdet mellom den yrkesaktive befolkningen, 16-66 år, og den eldre delen av befolkningen, 67 år og eldre). Dette er av vesentlig interesse for framtidens økonomiske bæreevne og for velferdstilbud og helse- og omsorgstjenestene.

Befolkningsutviklingen medfører også en drastisk reduksjon i familieomsorgskoeffisienten (forholdet mellom antall personer over 80 år og antall personer i alderen 50-66 år, et uttrykk for antallet potensielle familieomsorgsgivere og omsorgstrengende eldre). Grunnen til at de to aldersgruppene inngår i dette målet er at eldre over 80 år har de største omsorgsbehovene i befolkningen, og aldersgruppen 50-66 er de som i størst grad yter omsorg til eldre i familien.

Helse

Kommunens helseutfordringer er i hovedsak knyttet til kreft, overvekt og diabetes. Hos kvinner har dødeligheten relatert til kreft, over tid ligget betydelig høyere enn for fylket og landet og blant menn er det en stigende tendens.

Blant menn er det en høy andel overvektige ved sesjon, og blant befolkningen ellers økende forekomst av diabetes type II. Det er gledelig at dødelighet relatert til hjerte- og karsykdommer har vært synkende, og ligget under gjennomsnittet for fylket og landet.

Utdanning

I Osen har 88,2 % av barna barnehageplass i 2019 (SSB). Det er totalt 30 barn i barnehage og 97 elever i grunnskolen (des. 2019). Noe lavere årstall i barnehagealder sammenlignet med skolealder skyldes nok i stor grad at en del flytter til kommunen, eller tilbake til kommunen, etter at de har fått barn.

Kommunen har et lavt utdanningsnivå. Ca. 35 % av den voksne befolkningen har grunnskole som høyeste utdanningsnivå og ca. 44 % videregående skole. Utdanningsnivået speiler dermed i stor grad også arbeidsgivernes behov, ettersom det er en lav andel kompetansearbeidsplasser i kommunen.

Levekår

Kommunen har et lavere inntektsnivå enn fylket og landet, noe som fører til at en relativt høy andel barn lever under fattigdomsgrensen definert som 60 % av gjennomsnittlig inntekt. Boutgiftene er imidlertid også lavere i Osen, noe som blant annet vises ved lavere lånebelastning hos kommunens innbyggere enn i fylket og landet. Det er derfor trolig at den disponible inntekten er forholdsvis god. Dette støttes av den svært lave bruken av sosialhjelp. Alt tyder på at det er gode levekår i Osen.

Arbeidsliv

Av de sysselsatte arbeider en stor del innen offentlig tjenesteyting. En stor andel av de sysselsatte arbeider deltid. Flertallet deltidsarbeidende er kvinner, noe som gir stor forskjell i bruttoinntekt mellom kvinner og menn. Andelen uføre er høyere enn fylket og landet.

Samfunnsdeltakelse

Det er god valgdeltakelse i kommunen, både ved kommunestyrevalg og stortingsvalg. Deltakelsen er høyere ved kommunestyrevalg enn i fylket og landet forøvrig.

VURDERING AV KOMMUNEPLANEN

Det ble gjennomført en omfattende prosess i forbindelse med utarbeidelse av kommuneplanen, både areal- og samfunnsdelen, i de to foregående kommunestyreperiodene. Planen vurderes som oppdatert, og det foreslås derfor at gjeldende kommuneplan legges til grunn for videre arbeid.

Det er et lovkrav at samfunnsdelen skal ha en **handlingsdel** som viser kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i løpet av de neste fire budsjettårene eller mer. I eksisterende samfunnsplan er det beskrevet overordnede mål og strategier, men det er ikke utarbeidet handlingsprogram for disse. Det foreslås derfor at handlingsdel innarbeides og rulleres årlig i forbindelse med budsjettvedtak.

3.4 Anbefalinger, ut fra utviklingstrekk og utfordringer

Kommuneplanens samfunnsdel gir overordnede mål for kommunens utvikling. Disse må følges opp i det årlige budsjettarbeidet.

Folketall og befolkning:

Osen kommune har hittil ikke hatt de store utfordringene med å skaffe kompetent arbeidskraft innen de kommunale tjenestene. Men rekrutteringsutfordringene antas å bli større i offentlig sektor generelt framover. Det er derfor viktig at kompetanseplanen tar inn over seg denne utfordringen. jf. kommuneplanens samfunnsdel.

Helse, folkehelse og levekår:

Osen kommune har flere utfordringer knyttet til befolkningens helse og levekår. Både kommunens helse- og omsorgsplan og folkehelseplan er planer med mange beskrivelser av tjenestetilbud mv. Helse- og omsorgsplan bør ved rulling spisses enda mer i forhold til konkrete målsettinger innen følgende prioriterte områder:

- Aldrende befolkning: Hvordan rigge pleie- og omsorgstilbudet for framtida? Hva er behovet når det gjelder omsorgstilbud og boliger, kompetanse blant personellet mv. Fokus på hverdagsrehabilitering, mestring og aktivitet, treffsteder og tilgjengelighet av tjenestetilbud i alle deler av kommunen, og forebyggende helsearbeid for eldre. Utnytte de muligheter velferdsteknologien gir.
- Barn og unge: Psykisk og fysisk helse og trivsel
- Folkehelseutfordringer: Økning i livsstilssykdommer og overvekt. Skape stimulerende oppvekstmiljø for aktivitet i alle deler av kommunen. Fokus på tilbud for aktivitet og møteplasser også for den voksne del av befolkningen. Bedre kunnskapsgrunnlaget i forhold til enkelte folkehelseutfordringer, f.eks. forekomst av kreft. Årlig handlingsplan med konkrete tiltak innen folkehelse
- Næringsutvikling gjennom Nord Fosen Utvikling AS